

هشتاد سند تازه یاب از آیت الله العظمی مرعشی نجفی (۲)

میرزا علی سلیمانی بروجردی^۱

چکیده

در این مقاله پس از اشاره به جایگاه علمی آیه الله سید شهاب الدین مرعشی نجفی بخشی از اجازه‌های صادر شده از ایشان آمده است و آن شامل چند بخش می‌باشد: اجازات برای عالمان شیعی، تأییدیه‌های درسی، تقریظ بر کتب، تأییدیه‌های موقوفات و شجره نامه‌ها و... در این شماره ۲۱ سند از جمله تعداد ۱۷ اجازه برای ۱۳ تن از عالمان شیعه با شرح حال مختصر آنها ارائه گردیده است.

کلیدواژه‌ها

مرعشی نجفی، سید شهاب الدین؛ استجازه، اجازه روایت، اجتهاد، امور حسبیه؛ اسناد و تاریخ حوزه‌های علمیه؛ موقوفات؛ تقریظ و تالیفات علمای شیعه.

۱. پژوهشگر حوزوی در حوزه سندپژوهی و شرح حال نگاری.

ادامه بخش چهارم) اجازات

در قسمت دوم این بخش اجازات (در ادامه مقاله اول) تعداد هفده (۱۷) اجازه در ذیل عنوان سیزده (۱۳) نفر از علما ارائه شده است.

۱۴) سید خادم رضا رضوی پاکستانی

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله على نواله والصلوة على محمد وآله.

و بعد: مخفی نماوند آنکه جناب مستطاب سلیل الکرام مروج الاحکام ذخرالفاضل الکرام آقای آقا سید خادم الرضا رضوی پاکستانی «دامت برکاته» از جانب حقیر مجازند در امور شرعی و در اخذ سهم امام علیه السلام و دست گردان آن با مؤمنین و پس از اخذ ثلث آنرا در ترویج مقدس و معاش خود صرف و دوثلث دیگر را به حقیر رسانیده به جهت حوزه علمیه مقدسه قم و قبض رسید دریافت کرده به صاحبان وجه برسانند.

و ایضا مجازند در روایت اخباریکه در کتب معتبره شیعه نقل شده به طرقی که حقیر دارم. و امید است برادران دینی و مؤمنین از برکات وجودیه ایشان مستفیض و محفوظ بوده باشند. در خاتمه مستدعی هستم از معظم له و آنها که حقیر را از دعا فراموش نفرمایند. والسلام علی من اتبع الهدی.

حرره الداعی شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی؛ ۱۵ صفر سنة ۱۳۹۱ هـ ق

۱۵) شیخ نعمت الله ادیب

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على سيدنا محمد صلى الله عليه وآله الطاهرين.

و بعد: مخفی نماوند آنکه حضرت مستطاب حجة الاسلام آقای حاج شیخ نعمت الله معروف ادیب «دامت برکاته» مجازند در اخذ سهم مبارك امام علیه السلام و دست برگردان برای مؤمنین و پس از اخذ ثلث را در ترویج دین مبین و معاش خودشان صرف و دوثلث دیگر را به حقیر رسانیده و قبض رسید گرفته به صاحبان وجه برسانند.

و نیز مجازند در نقل اخبار و روایات از ائمه علیهم السلام از کتب معتمده شیعه «رضوان الله تعالی علیهم». امید است برادران دینی از مقام شامخ ایشان تجلیل نموده از برکات و

بیانات و مواعظ کافیه ایشان مستفیض و محفوظ بوده باشند و در خاتمه حقیر را از دعای خیر در مظان اجابت فراموش نفرمائید. والسلام علی من اتبع الهدی.

شهاب‌الدین الحسینی المرعشی النجفی

مجاز در این اجازه آیه الله شیخ نعمت‌الله ادیب لاری در سال ۱۳۱۱ ش در لارستان متولد شد. او دوران آغاز طلبگی خود را در لارستان گذراند و چون از آغاز تولد از نعمت پدر محروم گشتند، لذا تحت کفالت شوهر عمه خود آیه الله شیخ حسین ادیب لاری قرار گرفته و سمت پدری و استادی برای ایشان داشتند.

آنگاه به شیراز آمد و دروس سطح خود را نزد بزرگان شیراز، از جمله آیه الله شیخ ابوالحسن حدائق شیرازی و... تکمیل کرد، در ادامه به قم مهاجرت نمود و دروس خارج خود را از محضر آیات عظام: سید حسین طباطبایی بروجردی، سید روح‌الله خمینی، سید محمد رضا گلپایگانی و میرز هاشم آملی تکمیل کرد. وی آنگاه به شیراز بازگشت و به تدریس و تألیف و تحقیق و اقامه جماعت و مبارزت سیاسی علیه شاه و دیگر وظایف دینی پرداخت.

او از یاران امام خمینی در سال ۱۳۴۲ ش بود و از جانبازان حمله به مدرسه فیضیه به شمار می‌آمد.

از او آثار علمی متعدد منتشر شده و نشده در فقه و اصول و اخلاق و کلام باقی مانده است. از خدمات اجتماعی او می‌توان به: تأسیس و ساخت مسجد الرجایی در شیراز، تأسیس حوزه علمیه امام جعفر صادق علیه السلام در شیراز، راه اندازی ستاد حمایت از جنگ زده‌های دوران دفاع مقدس در شیراز، برگزاری جلسات تدریس قرآن و اخلاق در مسجد الرجایی برای عموم مردم، جزء اعضای اصلی جامعه روحانیت شیراز در قبل از انقلاب، تأسیس حسینیه لارستان در کشور قطر، تأسیس حسینیه لارستان در کویت و... را می‌توان نام برد.

او از هم‌مباحثه‌ای‌های مقام معظم رهبری در مدرسه حجتیه قم بودند.

عاقبت ایشان در ۲۶ مرداد ۱۳۹۳ ش بر اثر ایست قلبی در بیمارستان شهید فقیهی شیراز دار فانی را وداع نموده و پس از اقامه نماز به امامت آیه الله شیخ محمد رضا حدائق

شیرازی در کنار ورودی باب موسی بن جعفر علیه السلام در حرم مطهر احمدی و محمدی علیهم السلام به خاک سپرده شد.^۱

۱۶) شیخ عبداللطیف مشکاتی

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على محمد وآله الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين من ذلك الى يوم الدين.

و بعد: جناب مستطاب عماد الاعلام مروج الاحكام ثقة الاسلام، آقاى آقا شيخ عبدالطيف تنكابنى «دامت افاضاته» مدتى عمر شريف خود را در نجف اشرف صرف تحصيل علوم دينيه فقهيه و اصوليه نموده اند و الحمد لله در اثر جدت و توفيقات الهيه به مرتبه ساميه از علم و عمل نائل و حائز اخلاق پسندیده گردیده.

لذا از طرف حقير مجاز و مأذون مى باشند در كليۀ امور حسبيه كه محتاج به اذن فقيه جامع شرايط است و مجازند در نشر احكام و مأذونند در اخذ حقوق شرعيه از قبيل مظالم و سهم امام علیه السلام و غيرها با مراعات احتياط.

و ارجومنه ان لا ينساني من صالح الدعوات كما لا انساه ان شاء الله. والسلام عليه وعلى من اتبع الهدى. / الاحقر هاشم آملی لاریجانی

- بسمه تعالى؛ جناب مشاراليه از قبل اين حقير در تصدى امور حسبيه معروفه و نشر احكام و ترويج دين و اخذ وجوه شرعى منطبقه از مظالم و زكوة و سهم امام مجاز مى باشند.

الاحقر محمد الحسينى الكوه كمرى / الراجى شهاب الدين المرعشى النجفى

- بسمه تعالى؛ جناب معظم له به نحويكه از مرحوم آية الله حجت كوه كمرى «قدس سره»

مجاز مى باشند از اينجانب نيز مجاز هستند. / محسن الطباطبائى الحكيم

- بسمه تعالى؛ مراتب مرقوم از طرف آيات، اين جانب هم اجازه ميدهم. / الاحقر سيد كاظم

شريعتمدارى.

۱۷) ميرزا ابراهيم فرقانى

بسم الله الرحمن الرحيم؛ بعد الحمد والصلوة: نظربه اينكه جناب مستطاب عمدة

۱. مصاحبه نگارنده با آية الله اديب لارى.

الاعلام مروج الاحكام آقای میرزا ابراهیم فرقانی «وفقه الله تعالى» مدّتی در حوزه علمیه قم در تحصیل علوم دینیّه و تکمیل معارف شرعیّه صرف عمر نموده و از حقیر استجازه امور حسبیه را نمودند، لذا احقر اجازه دادم در تصدی امور حسبیه شرعیّه که منوط به نظر حاکم شرع می باشد و هکذا در اخذ وجوه منطبقه از قبیل مظالم عباد و مجهول المالک و سهم مبارک امام علیه السلام و صرف آن در معاش خود به اندازه کفاف، به کمال مراعات احتیاط کل الحالات، فان سالکه لیس بناکسه عن الصراط وان لا ینسانی عن صالح الدعوات عند مظان الاجابات والسلام علیه ورحمة الله وبرکاته.

الاحقر سیّد کاظم شریعتمداری. ۲۶ / ج ۲ / ۱۳۷۲ ه ق

الراجی شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

مجیز در این اجازه حجت الاسلام و المسلمین شیخ ابراهیم فرقانی از روحانیون مبارز و انقلابی و از شاگردان دروس آیات عظام: سید حسین طباطبایی بروجردی، سید روح الله خمینی، سید شهاب الدین مرعشی نجفی و... به شمار می آید.

او در اواخر عمر خویش در روستای تیل از بخش های شهرستان تسوج سکنی گزیده بود. و عاقبت در اوّل اسفند ۱۳۸۹ ش در روستای دارفانی راوداع گفت.

حجت الاسلام و المسلمین سید محمّد طباطبایی شندآبادی پیرامون ایشان می نویسد: «حجت الاسلام و المسلمین حاج میرزا ابراهیم فرقانی عمر شریف خود را صرف پیشرفت اسلام و مسلمین کرد و در پیشرفت انقلاب اسلامی در سنگرهای مختلف مخصوصاً در نهاد مقدس سپاه دوشادوش سبزپوشان انجام وظیفه نمود، او به حق از سربازان امام زمان عجل الله تعالی فرجه الشریف بود و با قلم و حنجره الهی در خدمت مردم و نظام اسلامی بود».

۱۸) شیخ محمّد ابراهیم نجفی ونایی بروجردی

متن اجازه مرجع عالیقدر آیت الله العظمی سید ابوالقاسم خویی برای ایشان که عده ای از مراجع مجمله آیه الله العظمی مرعشی نجفی آن را تأیید کرده اند، از قرار ذیل می باشد:

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله رب العالمين و صلى اله على خير خلقه و افضل بريته

محمّد و عترته الطاهرين.

و بعد: جناب مستطاب ملاذ الانام عماد العلماء حجة الاسلام آقای حاج شیخ محمد ابراهیم بروجردی «دامت برکاته»، که مقام علمی و سجایای اخلاقی ایشان غنی از بیان است، از هر جهت مورد وثوق و اطمینان و اعتماد اینجانب می باشند و از قبل اینجانب در تصدی امور حسبیه که منوط باذن و اجازه حاکم شرع است مأذون و مجازند و همچنین مجازند جهت سرپرستی و اداره حوزه علمیه مقدسه بروجرد، آنچه از سهم مبارک امام علیه و علی آبائه الکرام افضل التحیه و السلام و سائر وجوه شرعیه دریافت می دارد صرف نمایند و چنانچه مازادی باشد جهت اقامه حوزه های علمیه دیگر به اینجانب ایصال و قبض رسید اینجانب به صاحبان وجوه برسانند و در مواردی که احتیاج بمصالحه و دستگردان باشد به هرنحوی که صلاح بدانند مجازند انجام دهند و با افرادی که حساب وجوه ندارند، محاسبه نموده و تعیین سال برای آنها بنمایند و چنانچه قادر به پرداخت دفعی بدهی خود نباشند تقسیط نمایند و به کسانی که به دریافت حقوق خود محتاج به اجازه حاکم شرع هستند اجازه دریافت بدهند که دریافت نموده و در حاجات شرعیه خود صرف و اضافی مؤنه سال خود را تخمیس کنند و سزاوار است مؤمنین نعمت وجود معظم له را مغتنم شمرده از محضر مبارکشان استفاده نموده و در تکریم و تجلیل و احترام ایشان حتی المقدور کوتاهی ننمایند.

و اوصیه اید الله بملازمة التقوى وسلوك سبيل الاحتياط وان لا ينساني عن صالح الدعوات كما انى لا انساه ان شاء الله تعالى. والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته.
۱۰ صفر المظفر ۱۳۹۵، الخویی.

- بسمه تعالی؛ جناب مستطاب معظم له به نحوی که مرقوم شده از طرف حقیر مجازید؛ خداوند متعال وجود ایشان و آن حوزه را مستدام بدارد. / بتاريخ ۲ ربیع الثانی ۹۵، محمد رضا الموسوی الگلپایگانی.

- بسمه تعالی؛ جناب ایشان از جانب حقیر مجازند. وفقه الله تعالی. / شهاب الدین الحسینی النجفی.

- بسم الله تعالی؛ جناب مستطاب حجة الاسلام والمسلمین معظم له «دامت برکاته» نسخه مرقوم از طرف حقیر مجازند و در خصوص سهم مبارک امام «علیه السلام و صلوات والسلام» احتیاطا سید بشود و بعد در مصرف دیگر صرف بشود. / احمد الموسوی الخوانساری

- بسمه تعالی؛ جناب ایشان از طرف حقیر طبق مراتب مرقوم متن مأذون و مجازند. / ۱۳۹۵،
سید کاظم شریعتمداری.

آیت الله شیخ محمد ابراهیم بن علی محمد نجفی ونایی بروجردی در سال ۱۳۰۳ هـ ش
در نجف اشرف به دنیا آمد. تحصیلات مقدمات و سطح خود را نزد بزرگانی چون آیات:
پدر دانشمند خود، شیخ مجتبی لنکرانی آموخته و آنگاه دروس خارج آیات عظام:
سید ابوالقاسم خویی، سید محسن حکیم، سید محمود شاهرودی، سید جمال الدین
گلپایگانی، میرزا آقا اصطهباناتی را درک و درجات عالیہ علمی را کسب نمود.
در سال ۱۳۵۰ ش به ایران آمده و در تهران اقامت نموده و به تبلیغ و تدریس و اقامه
جماعت پرداخت و بعد از سه سال در سال ۱۳۵۳ ش در آخرین سال عمر پدر دانشمندشان
تهران را ترک گفته و به بروجرد آمده و وصی پدر بوده و بعد از وفات ایشان تمامی وظایف
پدر را بر عهده گرفت.

مشایخ او آیات عظام: سید ابوالقاسم خویی، سید محمد رضا گلپایگانی، سید شهاب
الدین مرعشی نجفی، سید احمد خوانساری، سید کاظم شریعتمداری می باشد.
تألیفات ایشان: ۱- تقریرات خارج فقه آیت الله العظمی خویی، ۲- تقریرات خارج
اصول آیت الله العظمی خویی، ۳- تفسیر سوره یوسف، ۴- تفسیر سوره نبأ، ۵- رساله ای در
مباحث فقهی می باشد.

وی در بروجرد دارای خدمات اجتماعی بسیاری بود و عاقبت در سال ۱۳۷۰ ش در روز
عید فطر دارفانی را وداع و پس از تشییع باشکوه در قبرستان «جهان آباد» بروجرد آرمید^۱.

۱۹) سید محمد علی اعرجی کاظمینی بروجردی

متن اجازه ایشان از آیت الله العظمی مرعشی نجفی قرار ذیل می باشد:

بسمه تعالی؛ الحمد لله علی نواله و الصلوة علی محمد و آله.

و بعد: قد استجاز عتی فی روایة الاخبار المأثورة عن ساداتنا الائمة البررة، فضیلة

۱. علمای لرستان بعد از آیت الله بروجردی، میرزا علی سلیمانی بروجردی، ج ۸، ص ۱۳۸-۱۶۲؛ اسوه
اخلاق، مجتبی نجفی ونایی بروجردی.

العالم الجليل حجت الاسلام و مروج الاحكام، الحاج سيّد محمّد على الحسينى الاعرجى الكاظمينى البروجردى «دامت بركاته»، فاجزت «ادام علاه» ان يرويها عنى عن مشايخى الكرام عمدُ الاسلام و اساطين الدين و عدتهم تربو على المأتين منهم: الآيات الباهرات السيّد حسين صدرالدين و الوالد العلامة السيّد شمس الدين محمود الحسينى المرعشى النجفى و السيّد ناصر حسين الهندى نجل صاحب العبقات و السيّد محسن الامين العاملى و السيّد عبدالحسين شرف الدين العاملى و الحاج الشيخ محمّد باقر البيرجندى و الحاج الشيخ عباس القمى و السيّد نجم الحسن الهندى و الحاج الشيخ على اكبر النهاوندى وغيرهم. فله «دام علاه» الرواية عنى بهذه الاسانيد، مظهرهم معروفة مسطورة فى الاجازات منتهية الى ارباب الكتب الاربعة و الوسائط بينهم و بين اصحاب الائمة، مذكورة فى تلك الاسفار الشريفة و مشيخاتها اوفى الختام، اشترط على كمال مستجيز «دام مجده» الاحتياط و الحزم فى النقل و سلوك سبيله و ان لاينسانى من الدعاء فى مظان الاجابة و مآنها، فأتى فى شدّة الحاجة اليه فى حيوتى و بعد الممات و ارجو من كرم ربّى الكريم ان يوثقه لما يحب و يرضى و ان يرزقنا و اياه فى الدنيا زيارة مراقد موالينا الائمة الهداة و فى الآخرة شفاعتهم امين امين.

حرره العبد الكئيب خادم علوم اهل البيت عليه السلام ابوالمعالي شهاب الدين الحسينى المرعشى النجفى فى صبيحة ثانية الجماديين ١٣٨٨ هـ ق.^١

مجاز در اين اجازه، آيت الله سيد محمّد على بن سيد طاهر اعرجى كاظمينى بروجردى در سال ١٣٠٣ هـ در بروجرد به دنيا آمد.

دروس مقدمات را در بروجرد نزد آيات: سيد محمّد مكى بروجردى، سيد طاهر كاظمينى بروجردى آموخت و در سال ١٣٦١ ق به نجف اشرف مهاجرت كرد، مدت دو سال از محض درسى آيت الله العظمى سيد ابوالحسن اصفهانى استفاده كرد و سپس به علت بيمارى شديد نجف را ترك گفته و به قم مهاجرت كرد و ادامه تحصيلات خود را تا

١. عين دست خط ايشان در انتهای همین جلد از کتاب خواهد آمد.

مراحل عالیہ علمی ذیل نظریات عظام: سید حسین طباطبائی بروجردی، سید محمد حجت کوه‌کمری، شیخ عبدالنبی عراقی، سید محمدتقی خوانساری و سید صدرالدین صدر به پایان رسانید.

مشایخ ایشان آیات عظام: شیخ عبدالنبی عراقی، سید ابوالقاسم خویی، سید شهاب‌الدین مرعشی نجفی، سید محمدتقی خوانساری، سید صدرالدین صدر، سید عبدالهادی شیرازی، سید محمد هادی میلانی، سید محسن حکیم، سید محمدرضا گلپایگانی، سید محمد حجت کوه‌کمری بوده‌اند.

وی در سال ۱۳۳۶ ش به تهران مهاجرت نمود و تا آخر عمر شریف به تبلیغ و تدریس و تألیف پرداخت.

از تألیفات ایشان می‌توان: ۱- ویرالارائب، ۲- اعجازشناسی، ۳- تقریرات اصول شیخ عبدالنبی عراقی، ۴- عدل‌گسترجهان، ۵- دایرة المعارف مشعل داران، ۶- فتاوی‌ای اعلام، ۷- بحث مدرسه حکیم نظامی بغداد، ۸- علم رجال، ۹- جواهرالولاية، ۱۰- تفسیر سوره حمد، ۱۱- مجموعه دانش، ۱۲- ناصح الطالبین و... که بیش از چهل اثر علمی می‌باشد، نام برد.

وی در سال ۱۳۸۱ ش دارفانی را وداع نموده و در داخل مسجد نور تهران که سالهای فراوان محل اقامه نماز ایشان بود، به خاک سپرده شد.^۱

۲۰) شهید شیخ محمد حسین صادقی الیگودری

* اجازه اول

متن اجازه مرحوم آیت الله العظمی شیخ عبدالنبی نجفی عراقی، که در سال ۱۳۷۲ هـ ق - در سن ۲۸ سالگی ایشان - صادر نمودند، از قرار ذیل می‌باشد:

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله كما هو اهله ومستحقه اتفق به من اليم نار الله الى كريم جوار الله حمداً انزحم به ملائكة المقربين والصلوة والسلام على محمد وآله الطيبين

۱. علمای لرستان بعد از آیت الله بروجردی، میرزا علی سلیمانی بروجردی، ج ۴، ص ۲۹۰؛ گنجینه دانشمندان، محمد شریف رازی رحمه الله، ج ۴؛ مصاحبه نگارنده با آیت الله سید محمد علی کاظمینی بروجردی.

الطاهرين و لعنة الله على اعدائهم اجمعين الى يوم الدين.

و بعد: مخفی نماند بر اینکه جناب مستطاب عماد العلماء العالمین، نخبه الفضلاء و المحققین، عمدة المحصلین و المشتغلین، قدوة المبلغین، مروج الاحکام آقای شیخ محمد حسین صادقی جاپلّقی، سنین عدیده و مدت متمادیه در حوزه مقدسه قم در محضر دانشمندان فضلاء و علما عمر خود را صرف تحصیل علوم شرعیه و نوامیس الهیه و اخلاق نبویه نموده‌اند، تا اینکه مرتبه جلیله و افری از علوم را فرا گرفته و از جهت علمی و عملی و اخلاقی آراسته و شایسته و برجسته شده‌اند.

لذا آن است که مجاز و مأذون است در متصدی شدن در امور شرعیه حسبیه و نقل اخبار معتبره از کتب معتبره و بیان احکام الهیه و نقل اقوال علمای امامیه و نیز مجاز و مأذون است در گرفتن و قبض نمودن کلیه حقوق مالیه، از زکوات و کفارات مجهول المالک و نذورات و اخماس، خاصه سهم حضرت ولی عصر «ارواحنا له الفداء»، به مقدار مایحتاج خودشان از عناوین مذکوره صرف نمایند، بقیه را به مراجع قم رسانیده برای حوزه مقدسه، با مراعات نهایت احتیاط در کلیه امورات مذکوره، فانه خیر سبیل و طریق نجات، التماس دعا دارم.

والسلام علیکم ورحمة الله وبرکاته فی شهر شعبان ۱۳۷۲ هـ.ق. / نجفی عراقی

- بسمه تعالی؛ چنانکه مرقوم شده در امور مذکوره از جانب حقیر هم مجاز هستند). / حرره الراجی شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی «عفی عنه».

*اجازه دوم

متن اجازه مستقل مرحوم آیت الله العظمی سید شهاب الدین نجفی مرعشی نیز از قرار ذیل می‌باشد:

بسمه تعالی؛ الحمد لله علی نواله و الصلوة علی محمد و آله.

و بعد: مخفی نماند که حضرت مستطاب، مروج الاحکام، ثقة الاسلام، نخبه الافاضل، عین اقرانه و امثاله، آقای آقا شیخ محمد حسین صادقی «دامت برکاته»، سنین عدیده در بلد طیبه قم اشتغال به تحصیل داشته و در مباحثات فقهیه و اصولیه حقیر حضور داشته و در کمال جدّیت و مهذبیت تحصیل علوم دینیّه فرموده‌اند.

معظم له مجاز می باشند از جهت حقیر، در امور شرعی که منوط به نظر حاکم شرع مطهر و در اخذ مظالم و صدقات و مجهول المالک و سهم امام علیه السلام به مقدار معاش اقتصادی خود فی عیلولته و اجزت له روایة الاحادیث المأثوره عن الائمة علیهم السلام به طروجه الكثيره. و از برادران دینی مرتقب است که نعمت وجود شریف ایشان را مغتنم شمارند و المرجومنه الدعافی المظان الاستجابه. / حرره الراجی شهاب الدین الحسینی المرعشی ۱۳۷۸ هـ ق.^۱

آیت الله شهید محمد حسین صادقی الیگودرزی فرزند حجت الاسلام ملامحمد آقاصادقی الیگودرزی، در روستای «مُشکک» در اطراف الیگودرز در سال ۱۳۰۲ ش به دنیا آمد. تعلیمات اولیه حوزوی را نزد پدر خود آموخت و در ۱۸ سالگی راهی حوزه علمیه قم شد و دروس سطح و خارج را نزد آیات عظام: سید حسین طباطبایی بروجردی، سید روح الله خمینی، شیخ حسن قمی، سید موسی صدر، شیخ محمد علی اراکی، سید شهاب الدین مرعشی نجفی، سید محمد رضا گلپایگانی، فرید محسنی اراکی، ابوالفضل زاهدی قمی آموخت و به درجات عالیہ علمی رسید.

مشایخ ایشان در امور حسبیه و روایت عبارتند از آیات عظام: سید شهاب الدین مرعشی نجفی، شیخ عبدالنبی عراقی و شیخ علی مشکینی. از تألیفات ایشان کتابهای ذیل را می توان ذکر کرد:

۱- شرح کفایة الاصول به عربی (۳ ج)؛ ۲- ترجمه و شرح ارشاد القلوب دیلمی؛ ۳- تقریرات قسمتی از دروس فقه آیت الله العظمی مرعشی نجفی؛ ۴- کشکول علمی؛ ۵- حاشیه بر کتاب حج؛ ۶- حاشیه بر عروة الوثقی.

او از مبارزان علیه شاه و از موافقین امام خمینی و انقلاب بودند و در این راه سالها حبس و زندان و تبعید را تحمل کرد و در پس از انقلاب مسئولیت های مختلفی بر عهده گرفت و خدمات اجتماعی زیادی را نیز انجام داد. عاقبت ایشان در سال ۱۳۶۰ ش همراه شهدای ۷ تیر به شهادت رسید.^۲

۱. عین دست خط ایشان در انتهای همین جلد از کتاب خواهد آمد.

۲. علمای لرستان بعد از آیت الله بروجردی، میرزا علی سلیمانی بروجردی، ج ۷، ص ۲۱۰-۲۳۳.

۲۱) سید محمد باقر کشفی بروجردی

متن اجازہ «نقل روایت» و «امور حسبیه» عالم جلیل القدر آیت الله العظمی سید عبد الله شیرازی از قرار ذیل است:

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد وآله الطيبين الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين.

اما بعد: فان جناب العالم العامل، السيد السند، البحر المعتمد، ملاذ الانام، حجة الاسلام، السيد محمد باقر البروجردی «دامت بركاته» له التصدی فی الامور الشرعية التي مرجعاً للحاكم الشرعی والفقیه الجامع الشرايط وله ان يقبض الحقوق الشرعية مثل سهم السادات والزكوة والمظالم ومجهول المالک وسهم الامام «عليه والصلوة والسلام» و صرفها فی مصارفها الشرعية اللازمة وان يبعث الزائد من حق الامام عليه السلام الينا في النجف الاشرف لمصارف الحوزة العلمية ومساعدتها ان شاء الله تعالى.

واجزته ان يروى كلما صحت لى روايته عن مشايخي العظام من الكتب المعتمدة كالكتب الاربعة، التي مدار احكام الشرعية عند الشيعة وغيرها من الكتب المعروفة.

واوصيه بالتقوى والاحتياط في جميع الحالات، فانه سبيل النجاة والرجاء ان لا ينساني من الدعاء كما الا انساه ان شاء الله. ۵ ذيقعدة الحرام ۱۳۸۰ هـ ق. / عبد الله بن السيد محمد طاهر الشيرازى.

آيت الله العظمى سيد شهاب الدين مرعشى نجفى در حاشيه درخواست اجازہ نقل روایت آيت الله سيد محمد باقر کشفی بروجردی درباره ایشان می نویسد:

- بسمه تعالى؛ جناب عالی قوه تشخیص احادیث صحیحہ از غیر صحیحہ را دارا

می باشید. / شهاب الدين الحسينى المرعشى

مجاز در این اجازہ، آیت الله سید محمد باقر کشفی ریحانی بروجردی فرزند آیت الله شیخ محمد کشفی بروجردی، فرزند آیت الله العظمی سید ریحان الله کشفی بروجردی، فرزند آیت الله العظمی علامه سید جعفر کشفی بروجردی است که در ۵ رجب در سال ۱۲۸۱ در تهران به دنیا آمد. تحصیلات مقدماتی و مقداری از سطح را در تهران نزد پدر

دانشمند خود و عموی عالیقدرشان آیت الله سید مهدی کشفی بروجردی و آیت الله سید محمد کاظم عصار طهرانی، آقا سید عبدالکریم لاهیجی آموخت و سپس به قم مهاجرت کرده و الباقی دروس سطح و خارج خود را نزد آیات عظام: سید محمد حجت کوه‌کمری، سید محمد تقی خوانساری، شیخ محمد علی قمی، سید شهاب الدین مرعشی نجفی، تکمیل نمود.

وی آنگاه به نجف اشرف رفته و مجلس بزرگانی چون آیات عظام: آقا ضیاء الدین عراقی، سید عبدالله شیرازی، سید محسن حکیم، سید عبدالهادی شیرازی، سید ابوالقاسم خویی، سید ابوالحسن اصفهانی، سید محمود شاهرودی، شیخ آقا بزرگ طهرانی را درک و درجات عالیّه علمی را کسب نمود.

از تالیفات او به کتابهای ذیل می‌توان اشاره نمود:

۱- تقریرات خارج فقه آیت الله العظمی سید ابوالحسن اصفهانی؛ ۲- تقریرات خارج فقه آیت الله العظمی شیخ عبدالکریم حایری یزدی؛ ۳- تقریرات خارج اصول آیت الله العظمی آضا ضیاء الدین عراقی؛ ۴- تفسیر سوره یوسف.

سرانجام وی در ۶ شهریور ۱۳۶۳ ش برابر با اول ذی الحجة ۱۴۰۶ ق دارفانی را وداع و در آرامگاه آیت الله فیروزآبادی در تهران مدفون گردید.^۱

۲۲) شیخ محمد مهدی روشن الشتری خرم‌آبادی

متن اجازه امور حسبیه آیه الله العظمی مرعشی نجفی به ایشان از قرار ذیل است:

بسمه تعالی؛ الحمد لله علی نواله و الصلوة والسلام علی محمد و آله.

و بعد: مخفی نماند آنکه جناب مستطاب مروج الاحکام، ذخرا للمحصلین الکرام، نخبه الفضلاء العظام آقای آقا شیخ مهدی روشن «دامت برکاته»، از جانب حقیر مجاز می‌باشند در امور شرعیه و در اخذ مظالم و مجهول المالك و سهم امام علیه السلام به قدر ضرورت معاش و امید است رعایت احتیاط بنمایند، فانه طریق النجاة.

و ایضاً معظم له مجاز می‌باشند در نقل احادیث از کتب معتبره اصحاب. و امید

۱. علمای لرستان بعد از آیت الله بروجردی، میرزا علی سلیمانی بروجردی، ج ۱۰، ص ۲۳۷-۲۵۷.

است برادران دینی نعمت وجود ایشان را مغتنم شمرده و از برکاتشان متفیض باشند. و مستدعی هم از ایشان این حقیر را از دعا فراموش نفرمایند، مخصوصاً سحرها و نیمه‌های شب فوق العاده محتاج دعا هستم، در حیات خودم و بعد الممات. والسلام علی من اتبع الهدی. / ۱۷ شوال ۱۳۸۴، شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

مجاز در این اجازه حجت الاسلام و المسلمین شیخ محمد مهدی روشن الشتری خرم‌آبادی فرزند حجت الاسلام و المسلمین شیخ مهرعلی روشن الشتری، در ۱۰ بهمن سال ۱۳۲۵ ش در روستای «سراب شیخ علی» از توابع الشتر به دنیا آمد. از سال ۱۳۳۸ ش وارد حوزه علمیه شد و تحصیلات مقدماتی و سطح را در خرم‌آباد نزد آیات: شیخ عباسعلی صادقی قهاره، شیخ فرج‌الله عباسی خرم‌آبادی، داوودی خرم‌آبادی و شهید سید اسدالله مدنی تبریزی آموخت. در سال ۱۳۴۱ ش برای تکمیل تحصیلات سطح و دوروس خارج خود به قم مهاجرت کردند و دروس مراجع بزرگی چون آیات عظام: سید شهاب الدین مرعشی نجفی، سید ابوالفضل موسوی تبریزی، شیخ محسن دوزدوزانی تبریزی، شیخ زین العابدین بادکوبه‌ای، شیخ حسین نوری همدانی را درک به درجات عالیّه نائل آمد.

وی از مبارزین بسیار فعال سیاسی علیه شاه بود و در این راه چندین بار دستگیر و سالها تحمل زندان را نمود و پس از پیروزی انقلاب نیز تاکنون فعالیت‌های متعددی را عهده‌دار گردید.

از آثار و تالیفات ایشان می‌توان به کتابهای ذیل اشاره نمود:

- ۱- زندگی‌نامه عارف و مروج الاحکام مرحوم شیخ مهرعلی روشن؛ ۲- زندگی‌نامه اجتماعی سیاسی روشن؛ ۳- امامت و شرائط آن؛ ۴- خاطراتی از اسوه اخلاق شهید محراب آیت الله مدنی؛ ۵- نگاهی به زندگانی مرحوم آیت الله کمالوند؛ ۶- خاطرات تلخ و شیرین سفر حج؛ ۷- حوزه‌های علمیه استان لرستان؛ ۸- تاریخ تأسیس حوزه کمالیه خرم‌آباد؛ ۹- اخلاق پزشکی و الزامات مذهبی؛ ۱۰- روستای سراب شیخعلی و روحانیت؛ ۱۱- خاطراتی

از شهید رحیمی؛ ۱۲- خاطراتی از شهید عبدالحسین مبشر؛ ۱۳- عیال الله و تکلیف ما؛
۱۴- حج در لرستان؛ ۱۵- چندین سفرنامه به عتبات عالیات.
سرانجام وی در سال ۱۳۹۹ ش در خرم‌آباد دارفانی را وداع گفت.^۲

۲۳) شیخ مجتبی نجفی ونایی بروجردی

متن اجازه امور حسبیه و کسب وجوهاتی ایشان از مراجع بزرگوار منجمله آیت الله العظمی
مرعشی نجفی از قرار ذیل است:

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله رب العالمين و صلى الله على خير خلقه و افضل
بريته محمد و عترته الطاهرين.

و بعد جناب مستطاب، عماد العلماء، مروج الاحكام، ثقة الاسلام آقای حاج شیخ
مجتبی بروجردی «دامت تأییداته»، بر حسب اجازه ای که نموده اند از قبل اینجانب در
تصدی امور حسبیه که منوط به اذن و اجازه حاکم شرع است، مأذون و مجاز می باشند.
و همچنین مأذونند که آنچه از سهم مبارك امام «عليه و على آبائه الكرام افضل التحية و
السلام» و سایر وجوه شرعیه دریافت می دارند، ثلث آن را در موارد مقرر شرعیه صرف و دو
ثلث دیگر آن را به صاحبان وجوه برسانند.

در مواردی که حاجت به دستگردان و امهال و مصالحه در مشکوکات باشد، مجازند
که امور مذکوره را به نحوی که صلاح و مناسب باشد انجام دهند و افرادی که برای خود
تعیین سال خمسی نموده اند را برای آنها تعیین نمایند.

سزاوار است مؤمنین نعمت وجودشان را مغتنم شمرده و از محضرشان استفاده نموده
و در تجلیل و تمجید و احترام ایشان حتی المقدور کوتاهی ننمایند.

اوصیه ایده الله و سدد خطاه بملازمة التقوى و سلوك سبيل احتياط، فانه ليس عن
الصراط من سلك سبيل الاحتياط. والسلام عليه و على سائر اخواننا المؤمنين.

سید ابوالقاسم الخویی / روح الله الموسوی الخمینی / سید محمدرضا الموسوی

۱. مصاحبه نگارنده با حجت الاسلام والمسلمین محمد مهدی روشن.

۲. علمای لرستان بعد از آیت الله بروجردی، میرزا علی سلیمانی بروجردی، ج ۱۴، ص ۷۳-۹۳؛ مصاحبه
نگارنده با حجت الاسلام شیخ محمد مهدی روشن الشتری خرم‌آبادی.

الگلپایگانی / سید محمد الحسینی الشیرازی / سید شهاب الدین المرعشی النجفی /
سید احمد الموسوی الخوانساری / شیخ علی محمد النجفی البروجردی.

مجاز در این اجازه، حجت الاسلام و المسلمین شیخ مجتبی ونایی بروجردی فرزند
آیت الله العظمی شیخ علی محمد نجفی ونایی بروجردی در سال ۱۳۱۵ش در نجف اشرف
به دنیا آمد. دروس مقدمات را در زادگاه خود نزد پدر دانشمند و آیت الله شیخ مجتبی
لنکرانی آموختند و آنگاه همراه پدر به بروجرد آمده و پس از مدتی برای ادامه تحصیلات به
مشهد مقدس و قم مهاجرت نمود و دروس سطح خود را نزد بزرگانی چون حضرات آیات:
محمد علی مدرس افغانی، محمد فاضل لنکرانی، میرزا جواد تهرانی، شهید سید اسدالله
مدنی آموخته و در دروس خارج فقه آیات عظام: سید شهاب الدین مرعشی نجفی، سید
محمد رضا گلپایگانی، سید حسین طباطبایی بروجردی و سید محمد هادی میلانی
شرکت و تحصیلات خود را تکمیل کرد.

تالیفات ایشان عبارت است از: ۱- اسوه اخلاق، ۲- بهشت و بهشتیان، ۳- جهنم و
جهنمیان، ۴- فرشته روی زمین، ۵- تفسیر سوره جمعه و منافقین، ۶- سخن خدا با مؤمنین،
۷- فضائل و ردائل.^۱

۲۴) شیخ محسن کاوند بروجردی

متن اجازات ایشان از آیت الله العظمی مرعشی نجفی، به قرار ذیل می باشد:

* اجازه اول

این اجازه مرحوم آیت الله العظمی شیخ علی محمد نجفی ونایی بروجردی است که
آیت الله العظمی سید شهاب الدین مرعشی نجفی نیز حاشیه نموده اند:
بسم الله الرحمن الرحيم؛ جناب مستطاب، عماد الفضلاء العظام، آقای آشیخ محسن
«سلمه الله تعالی» برای امامت جماعت و بیان احکام شرعیه صلاحیت دارند و ان شاء

۱. علمای لرستان بعد از آیت الله بروجردی، میرزا علی سلیمانی بروجردی، ج ۲، ص ۲۲۴-۲۵۰؛ مصاحبه
نگارنده با حجت الاسلام شیخ مجتبی ونایی بروجردی.

الله برادران ایمانی با ایشان مراغبه نمایند و از بیانات شافیه و کافیه ایشان استفاده کنند. و صاحب ایشان در اخذ مظالم و سهم امام علیه السلام مأذون هستند. والسلام علیه و علی جمیع اخواننا المؤمن و رحمة الله و برکاته. / العبد الجانی علی محمد بروجردی نجفی / ۲۸ شعبان ۱۳۸۳ ق، ۲۴ / ۱۰ / ۱۳۴۲ ش.

- بسمه تعالی؛ جار مجاز متی لا اجیرله. / شهاب الدین مرعشی نجفی غفی عنه

* اجازه دوم

متن استجازه ایشان و اجازه آیت الله العظمی مرعشی نجفی از قرار ذیل است:

بسم الله الرحمن الرحيم؛ ۲۵ ماه مبارك رمضان سال ۱۳۸۵ هجری

محضر مبارك حضرت آية الله العظمی آقای نجفی مرعشی «دام ظلّه تعالی»

پس از سلام امید است که خداوند تبارک و تعالی سایه مبارك را از سرکافه مسلمین کوتاه ننماید. باری محترما به عرض عالی میرسانم: حقیر در قریه «دستجرد خلجستان» قم مشغول به تبلیغ احکام الهی هستم و در همه وقت به آن وجود مقدس دعا گو هستم. مردم این قریه دایر بر نیامدن باران در مضیقه سختی هستند، بعضی از آن ها تصمیم دارند که سال برای خودشان قرار بدهند، حضرت عالی اجازه میفرمایید که خمس و سهم امام علیه السلام به آنها تا اندازه ببخشم یا خیر؟ / محسن کاوند بروجردی از دستجرد

- بسمه تعالی؛ چنانچه ضعیف الحال باشند و متمکن از تأدیه تمام نباشند، سرکار وکاله از طرف حقیر در حق آنها تخفیف باشید، خداوند توفیقات سرکار و آنها را افزون بفرماید، ملتماس دعا هستم. / شهاب الدین الحسنی المرعشی النجفی

* اجازه سوم

متن اجازه از آیت الله العظمی سید شهاب الدین مرعشی نجفی است که آیات عظام: سید حسین بن مهدی و سید محمد بن مهدی و سید ابراهیم موسوی زنجانی نیز آن را حاشیه نموده اند:

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله على فضله و نواله والصلوة والسلام على محمد و

آله صلی الله علیه و آله.

و بعد: مخفی نماید آنکه جناب مستطاب، مروج الاحکام عماد الاعلام، ذخر

المحصلين الكرام، أشيخ محسن كاوند «دامت تأييداته» مجاز می باشند از جانب حقیر در امور شرعیّه و اخذ سهم مبارك امام عليه السلام به قدر معاش خودتان فی عیلولته و باقی را در حوزه علمیّه قم به این حقیر رسانده، قبض رسید دریافت نمایند.

و نیز مجاز هستند در نقل روایات و اخبار از ائمه اطهار عليهم السلام از کتب معتبره شیعه. امید است مؤمنین و برادران و نیز از برکات و بیانات ایشان محفوظ و مستفیض بوده باشند و از ایشان تجلیل و تکریم بفرمایند. در خاتمه جناب معظم له و مؤمنین حقیر را در مظان اجابت دعا فراموش ننمایند، والسلام علیهم ورحمة الله وبرکاته. / به تاریخ ۲۶ شهرذی حجة الحرام سنه ۱۳۸۷ ق. / شهاب الدین الحسین المرعشی النجفی.

- بسم الله الرحمن الرحيم؛ اینجانب تأیید می نمایم آنچه را که آقایان عظام مقرر فرموده اند و الله الموفق / حسین بن مهدی الشیرازی، ۲ / ۲ / ج ۲ / ۱۳۹۸ ق.

- بسم الله الرحمن الرحيم؛ جناب ایشان از قبیل این جانب نیز مجاز می باشند کما فی اعین ان شاء الله المستعان. / محمد بن المهدی الحسینی الشیرازی

- بسم الله تعالی؛ ما یسطفی الورقة مطابق للواقع وهو مجاز منی. / الاقل ابراهیم الموسوی الزنجانی، ۲۳ / ج ۱ / ۱۳۹۶ ق. ۱.

حجت الاسلام والمسلمین شیخ محسن کاوند بروجردی از فضیلابی بروجرّد و صاحب فضل و تقوا بود و از بسیاری از علمای معاصر اجازه نقل روایت و امور حسبیه داشت. او در سال ۱۳۹۸ ش در قم دار فانی را وداع گفت.

(۲۵) شیخ میرزا حسین عمادزاده اصفهانی

*** اجازه اول**

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله رب العالمین و الصلوة و السلام علی اشرف انبیائه سیدنا محمّد و آله الطاهیرین المیامین المعصومین. و بعد: لا ینفی انّ المولی المسدّد و الفضل المؤید، ذالتألیف الشریفة و التصانیف المنیفة، مروج الاحکام ثقة الاسلام،

۱. اصل این اجازه در انتهای همین جلد از کتاب خواهد آمد.

ناصر الشرع القويم بنانه و بيانه و قلمه و لسانه، جناب الحاج ميرزا حسين عمادالدين «ادام البارى بركته و افاض عليه بره و احسانه و وفقه لما يحب و يرضى» ممّن سهر الليالى و اتعب نفسه فى تحصيل العلوم السمعية و العقلية عن جهابذة الفنين و جهاجهته المأريين، فصار ممن يغتبط و يشار اليه و تهوى الافئدة اليه و حصلت له ملكة الاجتهاد و الاستنباط المسائل عن المدارك و الادلة، فله «دام علاه» ان يستنبط و يعمل باجتهاد و ارجو من فضله تعالى ان يكثر امثاله و تحقق آماله . / العبد شهاب الدين الحسينى النجفى المرعى

* اجازة دوم

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله الذى اجازنا ان نحدث بنعمة؛ و ان نروى آثار عدله و حكمته و الهمنا صحاح براهين علمه و قدرته و الصلوة على خير بريته خاتم الروات عن خالق السماوات محمد و آله الهدات .

ثم الرحمة و الرضوان على علماء الشريعة و شيوخ الشيعة، حملة اخبار الهادين، و نقلة آثرهم، المعنعة عن جدّهم الصادق الامين.

و بعد: فقد استجاز عنى الاديب الاريب، راية التاريخ و عيبة التراجم و السير، الرحالة المنعوت باشراف اوصاف الفاضل، الممتاز باصناف الفضائل و الفواضل، حاج الحرمين الشريفين و زائر مرقد الائمة عليهم السلام جناب الحاج الميرزا حسين عمادزاده الاصبهانى «ادام الله ايامه و اجزل انعامه»، فى رواية الاحاديث المروية عن سادتنا ائمة الهدى عليهم السلام مشاكي الظلام و مصبيح النجاة، فاستجزت الله فى ذلك و اجزت له «دام اعلاه و زيد فى مجده و سناه» أن يروى عنى الاخبار المأثوره عن النبى صلى الله عليه و آله و ائمة اهل البيت عليهم السلام المودعة فى جوامع اصحابنا كالكافى و الفقيه و التهذيب و الاستبصار و الوافى و الوسائل و البحار و الجامع و الشفاء و غيرها و انى ارويتها بطرق عديدة تتجاوز مأتى طريق المأتين و قد ذكرتهم فى كتابى المسلسلات الى مشايخ الاجازات و اذكر منها واحدة لاحتوائها على العلويين و رواية الابناء عن الاباء و الاصاغر عن الاكابر، فاقول مستمداً منه، نعم اروى عن موالى المنعم على شرف آل الرسول و فخر ذرارى البتول، نسابة العترة الطاهرة و بقية الذرية الفاخرة الامام الهمام، والدى المبرور السيد شمس الدين محمود الحسينى الحسنى

المرعشى المتوفى سنة ١٣٣٨ صاحب كتاب انساب العلويين والحواشى النافعة على اكثر الكتب الدراسية التى عليها تدور رحى الافادة والاستفادة فى عصرنا ويروى الوالد العلامة عن جماعة منهم: والده العلامة الزاهد الفقيه الطبيب السيد على شرف الدين الحسينى المتوفى سنة ١٣١٦ صاحب التأليف الشريفة كتاب قانون العلاج وغيره عن جماعة منهم: جماعة شيخه و استاذه العلامة الاصولى السيد محمّد ابراهيم القزوينى الحائرى صاحب الضوابط عن جماعة منهم: العلامة السيد محمّد المجاهد الطباطبائى عن جماعة منهم: العلامة بحر العلوم بالاطلاق السيد محمّد مهدي الطباطبائى النجفى المتوفى سنة ١٢١٢، عن جماعة منهم: العلامة السيد حسين القزوينى، عن جماعة منهم: العلامة فخر الشهداء الامامية مولينا السيد نصرالله الموسوى المدرس فى حائر الشريف، عن جماعة منهم: العلامة السيد نورالدين الجزائرى، عن جماعة منهم: والده العلامة السيد نعمة الله الجزائرى، عن جماعة منهم: العلامة المير محمّد حسين الحسينى الخاتون آبادى، عن جماعة منهم: العلامة فخر الشيعية، امام اهل اللغة والادب، سيدنا صدرالدين السيد عليخان الحسينى المدنى الهندى الشيرازى، صاحب رياض السالكين فى شرح صحيفة سيد الساجدين، عن جماعة منهم: والده المير محمّد معصوم، عن جماعة منهم: السيد ابومحمّد المحسن، عن جماعة منهم: العلامة شرف الآباء، عن جماعة منهم: العلامة سيد الحكماء المشائين و قدوة المتألهين، السيد غياث الدين منصور الحسينى الشيرازى صاحب المدرسة المنصورية بشيراز، عن جماعة منهم: والده العلامة المتأله السيد صدرالدين، عن جماعة منهم: الشيخ زين الدين ابوالحسن على بن هلال الجزائرى، عن جماعة منهم: العلامة جمال الدين الشيخ ابوالعباس احمد بن فهد الاسدى الحلى المتوفى سنة ٨٤١ صاحب كتاب عدة الداعى، عن جماعة منهم: العلامة النسابة السيد بهاء الدين على بن غياث الدين عبدالكريم الحسينى النيلى، عن جماعة منهم: العلامة الفاضل المقداد، عن جماعة منهم: العلامة شيخنا امام ائمة الفقه الشيخ محمّد بن مكى، الشهيد الاوّل تاج الدين محمّد بن معيّة الحسينى الحلى المتوفى سنة ٧٧٦، عن جماعة منهم: آية الله العلامة بالاطلاق فخر المذهب الجعفرى شيخنا الشيخ حسن بن مطهر الحلى، بطرق المتكثرة المنتهية الى اصحاب العصمة، خزانة العلم و

الحكمة، سادات الامة، ونعى بحمد الله مشهورة معروفة تتداولها اصحابنا من الصدر الاول خلفا عن سلف.

فالجناح الحاج ميرزا حسين عمادزاده «وفقه الله لمرضيه و جعل مستقبله خيراً من ماضيه» ان يروى عنى بهذه الطرق، جميع ما صحت روايته، مراعيّاً للحزم والاحتياط فى النقل والتثبت فى الاسناد، والله خليفتى عليه فى كل حال وعصمه من الزلل والهفوة فى القول والعمل وارجو من فضله ومته تعالى ان يجعله مّمن تيسر به لديه وشيّد به از الدين ويؤيد المذهب الجعفرى وفى الختام اوصيه وجميع المؤمنين بملازمة التقوى والسداد ونصرة الدين وغاثة المذهب الا واصبح غريباً ينادى باعلى صوته: هل من معين! هل من مغيث! هل من مجير! هل من ذاب! هل من محامى! هل من شاهر سيفه يعيننى ببنانه وبيانه والامل كلّ الامل ان يكون جنابه «دام مجده ووفاق سعده» اهل لذلك وجديراً بما هنالك، الا يا أخى! جعلك الله من المتمسكين بولاء اهل البيت عليهم السلام والمقتبسين من انوارهم آمين آمين؛ لا ارضى بواحدة حتى تضاف اليه الف آمينا ويرحم الله عبداً قال آمينا. والسلام عليك وعلى كافة المسلمين والرحمة.

السيد شهاب الدين الحسينى المرعشى

مجاز در اين اجازه استاد حسين عمادزاده اصفهانى فرزند ملا احمد عماد الواعظين ابن آخوند ملا حسين عماد الواعظين كُربكندى در ۸ ذى الحجه ۱۳۲۵ ق در اصفهان به دنيا آمد. تحصيلات خود را در اصفهان نزد آيات: ميرسيد على نجف آبادى، ميرزا على آقاى شيرازى، شيخ محمد حكيم خراسانى، شيخ محمود مفيد اصفهانى، سيد صدرالدين كوپايى، شيخ محمد رضا كلباسى اصفهانى تكميل نمود.

او از بيش از ۵۰ نفر از بزرگان علمای ايران و عراق اجازه نقل روايت دريافت كرد و از مشايخ بزرگ روايت در عصر خود به شمار مى آمد. وى از جوانى تا آخر عمر شريف در تهران ساكن بود و به تحقيق و تأليف و تدريس در دانشگاه مى پرداخت و در مجلات متعدد مقاله مى نوشت. از او بيش از ۱۳۰ عنوان كتاب باقى مانده كه معرفى آنها مقاله اى جداگانه رامى طلبد.

سرانجام وى در ۵ رمضان ۱۴۱۱ ق برابر با ۱۲ فروردين ۱۳۶۹ ش دارفانى را وداع گفت.

۲۶) حاج آقا حسن امام

بسم الله الرحمن الرحيم؛ الحمد لله رب العالمين و الصلوة والسلام على سيدنا محمد وآله الطاهرين ولعنة الله على اعدائهم اجمعين. وبعد: مخفى نماند اينكه حضرت مستطاب، ملاذ الانام، عماد الاعلام، ثقة الفقهاء العظام، حجة الاسلام آقاى حاج آقا حسن امام «دامت برکاته» از قبل اين حقير مجاز و مأذون مى باشند در تصدى امور حسيه و ما لا يجوز لغير الفقيه، الجامع للشرايط التصدى فيه، و همچنين در اخذ سهم مبارك امام «عليه الصلوة والسلام» و ساير الوجوه الشرعية و صرف نصف آن در احتياجات شخصى و ساير مروجين مذهب تشيع و مستحقين شرعى و ايصال نصف ديگر به اين حقير براى مساعدت به شهریه اهل علم و طلاب علوم دينيه.

واجزت له ان يروى عنى جميع ما صحت لى روايته و اتضحت عندى طرقة باسانيدى المتعددة، المتصلة الى ائمة المعصومين عليهم السلام و المرجو من جنابه الورع و الاحتياط و ان لا ينسانى من صالح الدعاء كما لا انساه ان شاء الله تعالى فى ۲۴ شهر ذيقعدة الحرام سنة ۱۳۸۰.

الراجى شهاب الدين الحسينى النجفى

مجاز در اين اجازه آية الله سيد حسن امامى اصفهانى در سال ۱۳۱۳ شمسى در اصفهان در محله امام زاده درب امام (امام زاده ابوالحسن زين العابدين على) به دنيا آمد. تحصيلات خود را در اصفهان نزد آيات: يحيى فقيه ايمانى اصفهانى، شيخ عباسعلى اديب، شيخ محمد حسن نجف آبادى، سيد مرتضى موحد ابطحى اصفهانى، شيخ مجدالدين نجفى اصفهانى، شيخ احمد فياض اصفهانى، شيخ على قديرى، سيد على اصغربرازانى، سيد حسين خادمى اصفهانى، ميرسيد على بهبهانى تکميل و به درجات علمى نائل آمد.

از آثار علمى ايشان كتابهاى ذيل رامى توان نام برد: ۱- پاسخ به شبهاتى پيرامون خمس (۲ ج)، ۲- نقش عقل در احكام الهى، ۳- آيا فهم قرآن آسان است؟، ۴- صراط مستقيم، ۵- فتنه ها از كجا آغاز شد؟، ۶- رساله اى در فلسفه حج، ۷- تقريرات دروس استادش

مجد العلماء نجفی اصفهانی، ۸- تفسیر سوره یوسف، ۹- شرح زندگانی و خاطراتی از علمای معاصر خود، ۱۰- رساله‌ای در موضوع امامت.

سرانجام وی در ۱۵ اسفند سال ۱۳۸۹ ش برابر با ۱ ربیع‌الثانی ۱۴۲۳ ق در اصفهان دار فانی را وداع گفت.^۱

بخش پنجم) تأییدیه‌های درسی

یکی از اسناد باقی مانده از آیت‌الله العظمی مرعشی نجفی که تاکنون به گردآوری و تنظیم آنها همتی گمارده نشده، اسناد و تأییدیه‌های درسی است که در پرونده‌های حوزوی آقایان علما و طلاب یافت می‌شود. در ذیل چند نمونه تازه یاب و نفیس آنها ارائه می‌شود.

۱) شیخ علی رضا خرمدره محمّدی

این درخواست و جواب آن در ماه اسفند ۱۳۲۲ ش صادر شده است و از جهاتی این تأییدیه مورد توجه است، منجمله موارد ذیل:

الف) تاریخ این سند که سال قبل از ورود آیت‌الله العظمی بروجردی به قم بوده است.

ب) اجازه به تاریخ ۱۵ / ۱ / ۱۳۲۳ ش مورد تأیید رئیس فرهنگ قم قرار گرفته و مهر بیضوی وزارت فرهنگ را دارد.

۲- در جواب درخواست هفت نفر از مجتهدین طراز اول جواب داده و امضاء کرده‌اند که این اتفاق بسیار کم به وقوع می‌پیوندد.

۳- اجازه‌ها همگی به خط صاحبان اجازه نوشته شده است.

بسمه تعالی؛ آقایان حجج و مدرّسین حوزه علمیه قم و متولی مدرس «دامت برکاتهم» اینجانب میرزا علیرضا خرم درّه دارای شناسنامه به شماره ۴۳۱ از جمله طلاب و مشتغلین علوم دینیّه حوزه قم، مدّتی در مدرسه فیضیه و دارالشفاء مشغول به تحصیل علوم دینیّه هستم، دو کلمه اطلاعات خود از بنده را مرقوم و با مهر مزین فرمایند.

۱. مصاحبه نگارنده با آیه الله سید حسن امامی

- بسمه تعالی، جناب آقای میرزا علیرضا خرم دره از جمله مشتغلین حوزه قم و مرتباً در مدرسه فیضیه و دارالشفاء مشغول به تحصیل است. / الاحقر الشیخ عبدالصمد الخوئی^۱
- بسمه تعالی؛ سرکار از جمله محصلین علوم دینیہ می باشند وفقکم الله لمرضاته. / شهاب الدین الحسینی المرعشی

- بسمه تعالی؛ جنابعالی از جمله محصلین حوزه علمیه قم می باشند. / حرره الاقل احمد الحسینی الزنجانی

- بسمه تعالی؛ به قراریکه مرقوم داشته اند آقا میرزا علی رضا از مشتغلین حوزه علمیه و اشتغال فعلی به تحصیل دارد. / الاحقر محمّد الحسینی الکوه کمری^۲ - الاحقر محمّد تقی الموسوی^۳ - سید صدرالدین صدر

- بسمه تعالی؛ آنچه را که حضرت آیت الله کوه کمری «مد ظله العالی» درباره حضرت تعالی مرقوم فرموده اند، حقیر هم تصدیق دارم. / ۲۷ / ۱۲ / ۱۳۲۲ الاحقر صاحب الداری^۴.
مهر و امضای آقایان مورد گواهی است.

۲) سید علی آذرشهری دهخوارقانی تبریزی

- بسمه تعالی؛ حضرات آقایان حجج اسلام و مدرسین و متولی حوزه علمیه قم «دامت برکاتهم»، اینجانب سید علی آذرشهری ساکن قریه دهخوارقان، دارای شناسنامه شماره ۳۲۵۸، مدت متمادی است در مدرسه فیضیه قم به تحصیل علوم دینیہ اشتغال فعال دارم. تقاضا می نمایم دو کلمه اطلاعات خود را درج و با امضاء مزین فرماید.

- بسمه تعالی؛ آقای آقا سید علی آذرشهری در حوزه علمیه قم مشغول به تحصیل علوم دینیہ هستند و اشتغال فعال به تحصیل دارند، از مزایای محصلین علوم دینیہ بهره وافر دارند.

الاحقر محمّد الحسینی الکوه کمری / الاحقر محمّد تقی الموسوی الخوانساری / الراجی

۱. رجوع کنید: گلشن ابرار آذربایجان، ج ۲، ص ۹.

۲. رجوع کنید: گلشن ابرار آذربایجان، ج ۱، ص ۳۴۸.

۳. رجوع کنید: مرزبان ایمان و یقین.

۴. رجوع کنید: سایه سار زعامت، ج ۱، ص ۵۰۶.

شهاب الدین الحسینی النجفی / الاحقر صاحب الداری، قم ۱۲ / ۱۲ / ۱۳۲۲ ش / سید صدرالدین صدر / الاحقر احمد الحسینی الزنجانی.

- بسمه تعالی؛ جناب مستطاب آقای آقا سید علی آذرشهری «وفقه الله» از جمله تلامذه احقر، واجد الکمالات علمیه می باشند و مرتباً در مدرسه فیضیه به تحصیل واصل است. / الاحقر السید عبداللطیف الخوئی.

مهر و امضای آقایان مورد گواهی است. / رئیس فرهنگ قم - جواهری

۳) محمدنقی متقی شهیرزاده سمنانی

- بسمه تعالی؛ بدینوسیله گواهی می نماید که آقای محمدتقی متقی فرزند نصرالله متقی شهیرزادی، متولد سال ۱۳۱۱ ش دارای شناسنامه شماره ۸۲، از سال ۱۳۲۹ ش مرتباً اشتغال به تحصیل داشته، پیشرفت نامبرده به شروح زیر مورد رضایت است.

۱- مواد کتب درسی رسائل مغنی و سیوطی و شرح شمسیه.

۲- مدت اشتغال به آن کتب از مهرماه سنه ۱۳۲۸ ش.

۳- میزان پیشرفت سالیانه خوب است. / شهاب الدین الحسینی المرعشی النجفی

بخش ششم) تقریظ بر کتب

۱- سید موسی مقتدی کشفی اصطهباناتی بروجردی «ریاض النضرة»

بسم الله الرحمن الرحيم؛ وبعد: فقد وقفت على هذه الرياض النضرة، فالفيتها زاهية الازهار يانعة الاثمار فيها ما تشتهي النفس وتلذ الاعين ويا له من سفر جليل وكتاب عزيز، فله درّ مولفه الهمام، سليل السادة الاكرام، مصباح الظلم، نبراس الهدى، العلم العيلم، الورع التقى، جناب السيد موسى حفيد آية الله العلامة البحاثة، السيد جعفر الموسوي الكشفي، لا زالت الايام بوجوه مبتهجة، ضاحكة مستبشرة، حيث ذكر في كتابه من الفضائل ما تقربه الاعين وتلذذ الاسماع، فجزاء الله عن جده امير المؤمنين عليه السلام خيراً وانه الأجر شفعاً ووتراً واعطاه من الرحمة كفلين، أمين أمين والسلام على من اتبع الهدى.

حرره اقل اهل البيت النبوة والسفارة ابوالمعالي شهاب الدين الحسينى الحسنى المدعو
بالنجفى المرعشى عفى عنه، ٢٦ شعبان سنة ١٣٤١ق

٢) پيرامون كتاب «فوائد الرجالية» علامه بحرالعلوم

بسمه تعالى؛ «فوائد» بحرالعلوم السيّد مهدي النجفى اشتريتها بأجرة ثلاثة اشهر من الصلوة
الاستجاريه. / وانا الكئيب شهاب الدين الحسينى المرعشى النجفى
وكتب هذه الاحرف فى حال الجوع فأتى لم اذق يوم و ليلة شيئاً من المآكل لصغرا ليد (؟)
وارجو من الله ببركة اجدادى الصبر على هذه المشاق. / حرر ١٣٤١ق، مدرسه القوام فى
الغرى الشريف.